

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Ksiądz Bronisław Wyszomirski

wikariusz parafji Mstów

Zmarł na posterunku rażony epidemią tyfusu w dniu 1 Stycznia 1919 r. o godz. 5-jej pp. przeżywszy lat 23
w kapłaństwie miesiący 7.

Eksportacja zwłok do kościoła odbędzie się 3-go Stycznia 1919 roku o godzinie 4-tej po południu, pogrzeb zaś w sobotę 4-go b. m., po nabożeństwie o godzinie 10-tej na cmentarzu miejskowym.

Zapisy przyjmują w piątek, dn. 3 bm. od g. 9 r. do 12 w poł. i od 2—4 po poł. w sobotę od 9—12 w poł. w lokalu Komendy Placu, ul. Kościuszki 24. Kandydaci winni się zgłaszać z wszystkimi żądaniami dokumentami. Przyjeźci otransportowani będą w sobotę w nocy do Warszawy.
Józef Bursztyn
podporucznik i adiutant.

KRONIKA

— Ze święta Nowego Roku. Święto Nowego Roku przeżyliśmy pod wrażeniami radosnych wieści z zaboru pruskiego. Jakos więcej nadziei i otuchy odczuwamy teraz u progu roku 1919, który napewno zjednoczy naszą obojętne.

W noc sylwestrowską odbyły się zabawy taneczne w Stowarzyszeniu Rzem. Przem. i w sali Straży Ogniowej. O północy rozległy się salwy żołnierzy polskich witających Rok Nowy. W kościołach zostały odprawione uroczyste nabożeństwa z wystawieniem Najświę. Sakramentu, a zamiast kazania, kaznodzieje odczytali „Ordędzie biskupów polskich” życząc narodowi zgody i jedności.

— Komisja wyborcza XIX okręgu. Magistrat m. Częstochowy niniejszym podaje do wiadomości, że lokal miejscowej Komisji Wyborczej do Sejmu Ustawodawczego, obwód XIX naznaczony omyłkowo w domu Nr. 3 przy ul. Waly mieści się w domu Nr. 14 przy tejże ulicy.

— Z komisji wyborczej IX okręgu. Przewodniczący IX obwodu Miejskowej Komisji wyborczej zawiadamia, że biuro tego obwodu przeniesione zostało z ul. Krakowskiej Nr. 16 na ul. Nowy Rynek 3 do lokala rejenta Piebana.

— O wiece przedwyborcze na przedmieściach. Bardzo pożyteczną byłoby rzecz, dla należytego przeprowadzenia wyborów, urządzenie wieceń przedwyborczych na Zawodziu, Stradomiu, ul. św. Barbary itd., celem uświadomienia i zaznajomienia tamtejszych obywateli z ordynacją wyborczą. Dotychczas bowiem odbyły się dopiero wiece na Ostatnim Groszu i w Rakowie.

— Podziękowania. Przenieszone z funduszy Braci Frankowskich, złożonych na ręce ks. W. Kneblewskiego marek 80 (płódczysiat) na Samopomoc szkolną otrzymaliśmy co z podziękowaniem stwierdzamy.
SS. Zmartwychwstania Pańskiego.

Ofiarodawców prowiantów na święta Bożego Narodzenia dla chorych żołnierzy szpitala garnizonowego w Częstochowie składa niniejszem serdecznie staropolskie „Bóg zapłać”. Szpital Garnizonowy.

— Z Rady Miejskiej. Ostatnie posiedzenie Rady Miejskiej otworzył w ub. poniedziałek przewodniczący p. Nieprzecki przy udziale 11 radnych.

Wniosek magistratu o wybranie wiceprzewodniczącego odtóżono, z powodu braku quorum do pierwszego posiedzenia styczniowego.

Rada Miejska przyjęła wniosek magistratu, podwyższenia taryfy za używanie prądu elektrycznego na 2,20 mk. za kilowat, z powodu pod-

niesienia płacy robotnikom elektrowni oraz nadmiernej drożyzny węgla.

Następnie odczytał przewodniczący interpelację urzędników elektrowni do Rady Miejskiej, w sprawie wypłaty nie półmiesięcznej gratyfikacji, w myśl uchwały magistratu, lecz całomiesięcznej. Interpelacja powyższa została odrzucona większością głosów.

Na porządek obrad wyolępnął nagły wniosek tej treści: „Rada Opiekuńcza m. Częstochowy żąda przyjęcia ochron, w których utrzymuje się dotychczas 750 biednych na zupełnie koszt magistratu, z powodu braku odpowiednich funduszy”.

Rada żądanie R. O. postanowiła skierować do magistratu z poleceniem o jak najszybsze załatwienie tak nagłej sprawy.

Następnie przyjęła Rada jednogłośnie prośbę zarządu szpitala dla zakazanie chorych o podwyższenie dziennych kosztów utrzymania dla jednej osoby z 2,20 mk. na 2,75 mk.

Podanie dr. Nowaka o zaakceptowanie również podwyżki dziennego utrzymania w jego zakładzie dla biednych położnic z 6 mk. na 7 mk. na osobę za miesiąc listopad i grudnia, Rada odesłała do komisji finansowej do załatwienia łącznie z magistratem.

Na żądanie Stowarzyszenia Rzemieślniczo-Przemysłowego wybrała Rada jednogłośnie na członka do komitetu obchodu rocznicy zgonu Jana Kilińskiego p. Blaszkowskiego.

W końcu rozpatrywano drugi wniosek Rady Opiekuńczej m. Częstochowy o zaakceptowanie 3000 mk. na zakup obuwia dla biednych dzieci oraz uregulowanie sprawy kapiełi w barakach na Stradomiu. Po dłuższej dyskusji wniosek ten odesłała Rada do magistratu.

Po załatwieniu jeszcze kilku spraw mniejszej wagi przewodniczący w obecności 4 radnych zamknął posiedzenie.

— Zebranie informacyjne. W niedzielę dnia 5 bm. o godz. 4 i pół po poł. w sali sodalicznej na Jasnej Górze, staraniem Sodalicji Maryjańskiej, odbyła się, wyłącznie dla kobiet, zebranie informacyjne o Wyborach do Sejmu. Wejście bezpłatne.

— Choinka. W zakładzie froblowskim p. Lucht-Mihalskiej odbyła się w niedzielę, dn. 5 b. m. o godz. 4 po południu choinka, na którą o jak najliczniejsze przybycie przesłani są dzieci i goście.

— Na odsiecz Lwowa. II Batalion piechoty wojska polskiego kwaterujący w koszarach Zawady, wyruszył enegąd o godz. 9 wiecz. w towarzyszeniu orkiestry, sztabu oficerskiego i starszyzny przy liczny udział publiczności, pod wodzą komendanta Głaska, na dworzec kolejowy, w celu odjazdu do obrony Lwowa.

— Ścinanie drzew. Wczoraj rano zostały ścięte drzewa na chodniku ulicy Szkolnej przy ogrodzeniu kościoła św. Jakóba.

— Odwiedziny Zepellinów. O godz. 8 i pół rano pojawiły się wczoraj dwa Zepeliny niemieckie nad naszym miastem, krążąc obwile w

wielkiej wysokości oddaliły się w stronę Niemieckich Herb. Niezwykle te odwiedziny miały charakter wywiadowczy, gdyż żadnych czynności nieprzyjacielskich nie zauważono.

— Warsztat szewski przy więzieniu. Przy miejscowym więzieniu istnieje warsztat szewski, w którym są zatrudnieni więźniowie. Do warsztatu tego potrzebny jest majster szewski któremu więzienie daje ludzi, majster zaś powinien dostarczyć swoje narzędzia i towar.

Oferty należy składać do zarządu więzienia.

— Zabawa taneczna w poniedziałek.

Zarząd Polskiego Związku Drukarzy, urzędują w poniedziałek 6 stycznia b. r. t. j. w święto Trzech Króli, dla swych członków, ich rodzin, oraz gości wprowadzonych zabawę taneczną w sali „Harmonia” (ul. Strzażka 8, dawniej Mikołajowska). Początek zabawy o godz. 5 po poł. Bufet na miejscu. Wejście dla pań mk. 3, dla panów mk. 2.

— Zagadkowy przyjazd.

We wtorek dnia 31 grudnia roku ub. o godzinie 11 w nocy przyjechał do Częstochowy i ulokował się w dawnym mieszkaniu były kapelan wojska niemieckiego ks. Plessner, który wraz ze swymi współlokatorami Hoffbauerem i Kesperem w pamiętną noc 11 listopada wraz z resztkami wojsk niemieckich pospiesznie opuścili nasze miasto.

Po ce przyjechał ten pruski kapelan, o tem się nikt prawdy nie dowiódł, zaznaczył tylko wypada, że otwierającemu bramę stróżowi, z wielkiej radości, że dotarł do celu, uściśnął rękę i dał całą markę, choć swyżkie za kilkakrotne otwieranie bramy płacił nie więcej jak 5 fenigów.

Zawiadomiona o tem policja sąsiedała przez stróża dowodów, na co odpowiedziała dawna jego gospodyni, że ksiądz jeszcze w sobotę zameldował się.

Wizyta pruskiego kapelana jest tem dawniejsza, że podczas swego trzechletniego pobytu postępował prawdziwie po prusku, a właściciela domu, w którym mieszkał, kilkakrotnie do swej pruskiej policji denuncjował. Sam pełnił zupełnie nowe urządzenia w niezbędnych ubikacjach i żądał od właściciela domu (natychmiastowej) reperacji. W razie najmniejszego opóźnienia denuncjował do policji i komendatury, że w tym domu gdzie mieszka są ogromne nieporządki, groźne zaraza. Wówczas zjawiał się żołnierski lub policjant z groźbą surowej kary w razie nie usunięcia takowych. Gdy studnię należało zreperować i przez ten czas nie było w zbiorniku wody,

śluząca zaś „szakrew Antosza”, maltretowana po prusku musiała poprostu uciekać, sam demonstrował pompował wodę, lub rąbał drzewo na podwórzu, aby pokazać jak pruski ksiądz jest prześladowany przez polskiego właściciela domu.

Nie dość na tem, zeszłego roku, pewnego wieczoru, podczas ruchu publicznego załatwiał czynności fizjologiczne wprost z balkonu na chodnik, wylewając „pruską kulturę” na głowy przechodniów. (Fakt autentyczny, na co są świadkowie).

Jakich to przyjemności doznawali od tych kulturtręgerów „burżuje-kamienicznicy”, u których im się podobalo mieszkać i z którymi było im bardzo dobrze, należy przytoczyć te fakty, które prawdopodobnie nie będą odosobnione.

Za lokal, składający się z 8 pokoi gospodarz nie otrzymał ani grosza przez cały ciąg wojny, pomimo, że za odnajmowane przez Hoffbauera i Kosiera 4 pokoje pani Bonn pobierała wynagrodzenie pieniężne; nie licząc opału i dechodów, jakie z tej racji miała. Na podaną do sądu skargę o płacone „komornego, lub opuszczenie lokalu, nadesłano niezwłocznie właścicielowi domu zawiadomienie treści następującej:
Częstochowa dn. 15 grudnia 1917.

Do
Pana Wilkoszewskiego, właśc. domu w miejscu, 3 Aleja 52.

Podług otrzymanego zawiadomienia zamierza Pan wyeksmitować kwaterowanych w domu Pana, Aleja III nr. 52, urzędników Zarządu Cywilnego p. Hoffbauera i p. Kespera, a mieszkanie wynająć w inny sposób. Lokale te oraz lokal zajęty przez wojskowego, gubernialnego kapelana Plessera są dawniejszym mieszkaniem byłego rosyjskiego lekarza sztabowego Dr. Bema i zostały przekazane Magistratowi przez Komendaturę Miejskową jako kwatera wojskowa dla oficerów. Komendatura miejskowa nakłada w dalszym ciągu na te lokale arest dla wojskowych celów kwaterunkowych. Mieszkaniem tem rozporządza tylko Komendatura miejskowa i zakazuje Panu wynajmowania rzeczonego lokalu w całości lub też pojedynczych pokoi. Mieszkaniem wraz z urządzeniem zarządza mieszkająca tam siostra byłego rosyjskiego lekarza sztabowego Dr. Bema — wdowa Natalja Bonn.

Komendant Miejskowy podp. M a y e r.

Wobec takiego ultimatum i ciągłych pogrożeń, że wszyscy pójdą do pracy, musiano sprawę odłożyć aż do wyjścia Niemców, rozstrzygnięcie której nastąpiło dopiero d. 17 grudnia

Skład Wędlin
Władysława Rzykieckiego
w Częstochowie, Nowy Rynek Nr. 1
Po gruntownym odrestaurowaniu w dniu 4-go Stycznia 1919 r.
ponownie został otwarty.

r. b., p. Bonn jak widac z powyższego wyprowadził się dobrowolnie nie chce i w dalszym ciągu wrogów przyjmuje w gościnę.

W końcu zaznaczyć należy, że ów kapelan, wraz z osławionym re-negatem i szpiclem Hoffbauerem skupowali i wymaszali od mieszkańców powiatów Częstochowskiego i Wietuskiego masę żywności, jak: mąka, jaja, sieniog, mięso, miod i t. p. i osie paki wywozili i wysyłali do-odlennie do Prus.

Dzisie pan kapelan przyjechał z pa-kowną walizą, więc prawdopodobnie zaopatrzy się obficie, o ile jeszcze-śobce opuścił Częstochowę, a jak-dobrze pójdzie to wkrótce zawita i

p. Hoffbauer, któremu było u nas, jak wiemy bardzo dobrze i jemu to należy zawdzięczać uwięzienie i wy-wiezienie pp. Jarmutowicza, Dresze-ra, Pruszkowskiego, Nazimabło i Wil-koszewskiego.

Ostatnie wiadomości. Lwów padł.

Jak dowiadujemy się, Lwów po krwa-nych walkach został zdobyty przez hajda-maków, którzy wraz z wojskami regular-nyimi Petlury, zajęli ponownie miasto.

Wojska polskie po bohaterkiej obronie wobec przewagi nieprzyjaciela, liczącego do 60,000 żołnierzy, zmuszone zostały do odwrotu.

Na wieść o zajęciu Lwowa w Krakowie i Warszawie odwołane wszelkie zabawy i widowiska publiczne.

Odpowiedzialność za niedostateczną pomo-cie dla obrony Lwowa należy przypisać obecnemu rządowi, który do ostatniej chwili lekceważył sprawę poboru wojskowego.

Paderewski w Warszawie.

W dzień Nowego Roku o godz. 10 wie-czorem przybył do Warszawy Ignacy Pa-derewski, entuzjastycznie witany przez tłumy ludności z przedstawicielami rządu, wojska i instytucji społecznych na czele.

Wobec braku do chwili obecnej seislej-szych informacji, szczegoly powyższych wiadomości podamy w następnym numerze.

Podziękowanie.

Komunikacja samochodowa z powo-dów niezależnych od właściciela przyczyn została przerwana, dzięki zaś W. P. Ko-mendantowi IX Okręgu Obywatelowi Malskiemu została wznowiona, za pod-trzymanie polskiej niezbędnej placówki składają serdeczne „Bóg zapłać“
Pasazerowie.

Ofiary

Zamiast powinszowań noworocznych. Dr. Wasilewscy z córką składają na re-botników bez pracy 100 mk.
Tadeusz Czerniejewski na wojsko Polskie mk. 70

Teatr „PARYSKI”

ul. Panny Marji Nr. 19

PROGRAM

od wtorku 31 Grudnia 1918 r. do Piątku 3 Stycznia 1919 roku

Muz. Sekstet Artystyczny pod dyrekcją

p. Czesława Żaka

Sluchacza Konserwatorium Warszawskiego

Teatr „ODEON”

ul. Panny Marji 27.

PROGRAM

od piątku 3-go do niedzieli 5-go stycznia 1919 r.

Tylko 3 dni!

Orkiestra pod kier. członka Filharmonji Łódzkiej

p. Rafała Kantora

Bufet cukierniczy przy teatrze.

WIECZÓR ŚMIECHU!

Harrison „Zakład huzarski”

wszecchwiatowa slawa kinematograficzna w przewybornej farsie w 4-ch duzych aktach pod tytulem

NAD PROGRAM:

Żądza sensacji (Komedja w 2-ch aktach)

Anons! Wkrótce wystawione zostanie pierwsze arcydzieło Włoskiej fabryki „Cines”

„Ci co ratują od śmierci“ kip... kim... kop...

Sensacyjny dramt w 6-ciu cz., rozgrywający się w najcudowniejszych miejscowościach Włoch z uroczą artystką królewskiego teatru w Rzymie Lidją Fiorellii w roli głównej

TYLKO 3 DNI!

BEZDOMNA...

Nieporównana tragedia zyciowa w 6-ciu aktach. W roli tytułowej słynna. Leontyna Kühnberg.

Anons! Nowa gwiazda kine-matograficzna **MAGDA MAGDALENA** wkrótce ukaże się w wspaniałym dramacie zyciowym **„ZEMSTA”**

MIEJSCOWA KOMISJA WYBORCZA XIV-go OBWODU

miasta Częstochowy niniejszem zawiadamia, iż lokal komisji przeniesionym zo-stał z ul. Fabrycznej Nr. 8 na ulicę OGRODOWĄ Nr. 28.

Lekarz - dentysta

BRONISŁAW MUSZYŃSKI

wznowił przyjęcia

Panny Marji 32.

przyjmuje od 11-1 i od 4-6.

CYTRYNY

zastępuje w zupełności

CITROVIN

Żądać wszędzie.

Pisanina

na maszynie nauka, oraz wykłady stenografii ra-chunkowości, pisma pię-kno, buchalterji, kores-podencji i języków pol-skiego, francuskiego, nie-mieckiego i esperanto, ul. Koszalski 22, m. 5.

Inteligentna

osoba poszukuje miejsca kasjerki lub zarządzają-cej demoz Oferty proszę składać pod literami H. M. S. 2500-

Miejsce

konknie stale Mała nr. 2 2500-

Sprzedam

trzy długie dębowe kon-tuary, również i pojed-yńczo oraz pułkę kam-torek bufetowy i dru-cielonkę ka owa. Wład-ul. P. Marji 2 sklep Hauptmanna.

Okazyjnie

do sprzedania: okrycie pluszowe, na popielinac oraz kufiarski i mufta-krankowa. Cena przystępna III Aleja 67 strós wskazo

Stół

maszyny 7 i dl. 7 dwie-rcel steroki składaj do re-stauracji do sprzedania Strazaka 17 pialna

Częstochowskie stwarzyszenie właściceli nieruchomości sprzedaje kartofle

całonkom Zapijy przy-jmuje biuro stwarzysze-nia III aleja 49

Wagi

Remont, wyregulowanie i przegotowanie do stem-plu wagi, miar i edwa-żników (gwichtów) asj-tanlej i najprzydejl usku-tecniea Zakład mekani-czny B. Markiewicz z Częstochow, ul. Panny Marji 37.

Pianista

przyjmuje zamówienia Aleja 35 m. 19 2575-

Potrzeba

osterob pomocników e-grodnioch na wyciaż-bliisko Częstochowy Wład-iskop ogrodnioy J. Kur-ka II Aleja 9 2578-

Przyjmuję

do wyciela resapat, len i mak oraz kupuje takowe tamte można dostac olej na funty Krakowska 22

Sprzedam

sprzedanie sklepowe III aleja 67 s gospodarza

Kasa

Poceny. Osacznosciowa w Blachowni kupi kag-egniestrwał Oferty w Gośca. 2599-

Pokój

s oddzielnem wejściem elektryzowaniem całkowi-tem utrzymanem do wy-śnienia II aleja 42 m 3

Do sprzedania

ekszynio różne meble i spręty kuchenne Cen-tralna 6 m. 1. 2599-

Potrzebna

kobieta znająca się sa kuchni, na prowianca do dwóch kawalerów Zglosic się po infor-mację ul. Waly Nr. 22 mieszczania 24. 2-

Zgubiono

d a m s k i pierściosek z chrysolitami na ul. Krakowskiej, Ogrodowa, Strazackiej, II alej i ul. Koszalskiej. Znalaz-za otrzyma wysagroz-dzenie podwójnej watości pierścionka u ka-pitana Graciego Lud-wika III aleja 1. 25.

Książka

meldunkowa domu 2 50 z ulicy Ciesna zostało zgubiona. Uprasa się znalazac złożyć ją w biurze meldunkowym.

2-

DOKTOR Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne
przyjmuje codziennie od 8-11 i 3-5 pania 3-8 wiecz.
Częstochowa ul. Piłkna 5.
I-sze piętro. 754

Stanisław Rumszewicz

adwokat przyzeglęty
w Częstochowie ul. Piłkna 7.
(I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-jej do 5 południa z wyjątkiem niedziel i świąt.

LEKARZ - DENTYSTA

Szpitala Głównego b I korpusu
Wojsk Polskich

ZYGMUNT LUBCZYŃSKI

Częstochowa, ul. Szkolna 26. 6a.
przyjmuje codziennie od 9-12 i od 3-7 w.

DOKTOR MEDYCYNY Edwin Petrykat

b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne i moczopłowe
przyjmuje od 10-1 rano i od 3-6 godz. wiecz.
W niedzielę i święta od 10-12 godz.
Częstochowa ul. Dojazd 11.

Dr. J. Marczewski

CHOROBY OCZU
10-11 rano 2/4 po poł.
Piłkna 26 10.

Doktor Tomaszewski

przeprowadził się
z ul. S-tej Barbary
w III Aleję 26 60.

DOKTOR Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji 21.
Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.
Panie od 12-1 po południu. 877-

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec

ul. Panny Marji 26 10.
Wymowienie zębów bez bólu. Piomby
Zęby szklane. Korony.
Laboratoryum zębów sztucznych.
codz. od 8-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.